

*С.В. Іванчук, 5 курс**Науковий керівник – Р.К. Шурпенкова, к.е.н., доцент
Львівський інститут банківської справи УБС НБУ*

На сучасному етапі розвитку економіки України та її інтеграція у світовий економічний простір зумовлює необхідність для пошуку вітчизняними підприємствами нових способів взаємодії із зовнішнім оточенням. Як засвідчує світовий досвід, доволі дієвим способом, для подолання проблеми адаптації до мінливого зовнішнього середовища, забезпечення конкурентоспроможності та фінансової стійкості підприємства у довгостроковому періоді, є організація управління фінансами на основі стратегічного підходу.

Підприємство ставить перед собою цілі та вживає різноманітні заходи їх досягнення для того щоб вижити у складному конкурентному середовищі. Успіх підприємства залежить від вміння ефективно пристосовувати свою діяльність до різноманітних змін зовнішнього середовища, а також вміння вчасно зреагувати і протидіяти на негативний вплив з цього ж середовища.

Відмінною рисою стратегічного фінансового аналізу є не лише його ретроспективний, але й прогностичний характер, тобто спрямований на дослідження майбутнього стану фінансового потенціалу підприємства під впливом зміни окремих умов і чинників зовнішнього фінансового середовища.

При проведенні коефіцієнтного аналізу фінансової стійкості підприємства, в залежності від потреб керівництва та специфіки його функціонування, запропоновані показники можна замінювати або доповнювати. Водночас визначення показників фінансової стійкості не дає вичерпної характеристики фінансового стану підприємства, а лише описує структуру джерел формування капіталу підприємства. Такий аналіз дає змогу оцінити фінансову стійкість у «вузькому» значенні. Проаналізувавши додатково показники прибутковості, ліквідності та оборотності, отримаємо дещо вичерпнішу інформацію про фінансовий стан підприємства, що даватиме змогу говорити про фінансову стійкість «як його позитивну характеристику». Такий аналіз дозволяє виявити чинники, які впливають на поточну фінансову діяльність та знижують рівень короткострокової фінансової стійкості підприємства.

Проте інформації, одержаної в результаті такого аналізу, недостатньо для прийняття стратегічних рішень, отож виникає потреба у проведенні стратегічного аналізу фінансової стійкості підприємства, який повинен спиратися на сучасне методологічне забезпечення економічного аналізу.

Метою статті є запропонувати методику проведення стратегічного аналізу фінансової стійкості підприємства яка дозволяє оцінити внутрішній фінансовий потенціал підприємства та його зовнішню фінансову позицію. Досліджуючи будь-яку соціально-економічну систему, в тім числі підприємство, неможливо оминати проблему її стійкості. Адже саме стійкість до негативного впливу зовнішніх чи внутрішніх чинників є важливою якісною характеристикою, індикатором «здоров'я» та життєдіяльності такої системи. В умовах тривалої фінансово-економічної кризи особливої уваги потребує дослідження стійкості фінансової підсистеми підприємства, діяльність якої спрямована на забезпечення його стабільного розвитку.

Фінансова стійкість підприємства – це його спроможність функціонувати протягом тривалого періоду, одержуючи достатній для відтворення потенціалу, виплати дивідендів і стабільного розвитку прибутку, забезпечуючи при цьому економічно обґрунтоване співвідношення джерел фінансування та активів і збалансоване надходження й виплату грошових коштів, попри вплив внутрішніх і зовнішніх чинників.

Фінансово стійким можемо вважати підприємство, діяльність якого дає змогу забезпечити: прибутковість активів не нижчу відсоткової ставки за банківськими кредитами; прибутковість власного капіталу не нижчу рентабельності активів; збалансованість надходжень та виплати або додатній грошовий потік у довгостроковому періоді; достатню частку чистого прибутку та амортизації для забезпечення відтворення його виробничого потенціалу.

Фінансова стійкість є інтегральним, якісним й узагальнюючим показником, який відображає стан і результати діяльності підприємства. Для кожного конкретного підприємства необхідно сформувати систему критеріїв, яким воно повинно відповідати, щоб бути фінансово стійким. Це дуже важливо саме у практичному плані, оскільки без цього і фінансовий аналіз, і фінансове планування, і, загалом, управління фінансами втрачають орієнтири та, як наслідок, зміст.

Висновки: Успішність процесу управління фінансовою стійкістю підприємства залежить від якості його аналітичного забезпечення як джерела достовірної економічної інформації, що забезпечує прийняття ефективних і своєчасних управлінських рішень. Для розрахунку нормативу на кожному підприємстві потрібен великий обсяг статистичної інформації, а також спеціаліст-аналітик, якому довіряє керівництво. Окрім того, потрібні методики розрахунку таких нормативів, що враховували б специфіку функціонування підприємства. Розробка таких методик є першочерговим завданням сучасної економічної науки.

Література

1. Бланк, І.А. Фінансова стратегія підприємства [Текст] / І.А. Бланк. – К. : Ельга , Ніка –Центр , 2004 . – 720 С.
2. Портер, М. Конкурентна перевага : Як досягти високого результату і забезпечити його стійкість [Текст] : пер. з англ. / М. Портер . – М. : Альпіна Бізнес Букс , 2005 . – 715 с.
3. Томпсон – мл, А.А. Стратегічний менеджмент: концепції й ситуації для аналізу [Текст] : пер. з англ. / А.А. Томпсон – мл, А. Дж. Стрик ленд III . – 12 –е видання . – М. : Видавничий будинок «Вільямс », 2006 . – 928 с.
4. Шеремет, А.Д. Методика фінансового аналізу [Текст] : навчальний посібник / А.Д. Шеремет , Р.С. Сайфулін , Є.В. Негашев . – М. : Инфра –М , 2000 – 210 с.